

nogen Rolle. Det er alligevel slaaet fejl for os. Det viser til Dels det andet Mindretals Stilling, hvor netop de lokale Forhold har spillet noget ind. Naar vi er standset ved Aarhus, ligger det for det første i, at vi ikke har indset Nyttens af at vedtage mere paa nærværende Tidspunkt, men ogsaa i, at vi ikke mener, det er fuldt ud klart, om Ministerens Forslag om Dobbeltspor fra Aarhus over Laurbjerg—Langaa til Randers eller Folketingets Forslag, som nu ligger i Forslaget her, om en direkte Forbindelse mellem Aarhus og Randers er det rigtige, og vi har derfor ment det rigtigst at udskyde dette Spørgsmaal til en senere Afgørelse. Desuden er den direkte Linie betydeligt dyrere end den oprindelige af Ministeren foreslaaede, og denne direkte Linie gaar desuden ogsaa paa et langt Stykke parallelt med Østbanen og vil derfor ikke komme til at gøre synderlig Nytte i selve Oplandet paa det første Stykke.

Hvad Følgerækken af de forskellige Anlæg angaar, har vi fulgt Administrationen. Vi mener, at Ministeren og Administrationen maa være nærmest til at anvise, hvor og naar Dobbeltsporene skal bygges, saa er det vi andres Sag at se paa, hvordan det er gaaet hidtil, og hvor meget vi synes, der skal medtages i første Omgang. Naar den ærede Minister i Gaar udtalte noget om, at det var forbundet med Vanskeligheder at faa den fornødne Arbejdskraft, er det vistnok ganske rigtigt, og det er maaske ikke saa underligt, at det er saa. Men det opfordrer da heller ikke til at vedtage saa mange Anlæg, som her er foreslaaet, det bliver derved endnu mindre sandsynligt, at disse Anlæg kan komme til Udførelse i nær Fremtid. Endvidere maa anføres, at dersom det var saaledes, at Statsbanerne gav et stort Overskud, en rimelig Rente, som der er sagt saa tidt, ja, saa kunde der være mere Anledning til at se lidt lettere paa de store og stærkt forøgede Udgifter. Jeg anførte i Gaar, at Generaldirektøren for Statsbanerne til et Blad havde udtalt, at Statsbanerne som Forretning betragtet ikke egentlig var nogen god Forretning; der stod tillige: „Selv efter Takstforhøjelsen giver de Underskud, og endda et ret betydeligt Underskud“, og Generaldirektøren tilføjede — med et Suk synes det mig —, at vi havde lagt 25 pCt. paa, og endda gav de Underskud, i Sverige havde de lagt 200 pCt. paa. Ja, jeg kan godt forstaa, at for Statsbanernes Ledelse — maaske ikke for den højtærede Minister, thi Mini-

steriet synes at have temmelig let ved at faa Pengene til at gaa —, men jeg synes nok, at det for Statsbanernes Ledelse maa være ret ubehageligt stadig at skulle arbejde med Underskud. Man kan betragte Jernbanerne som en Kulturfaktor, og det blev ogsaa nævnt af Generaldirektøren. Ja, selvfølgelig; men man kan, som bekendt, ogsaa købe Guld for dyrt. Man kan ogsaa købe Kultur for dyrt. Den nuværende Krigsminister har ogsaa talt om Kultur og mente før Krigen, at Kulturen skulde holde Krigen ude af Verden. Det er slaaet fejl. Dette Lovforslag vil bringe os for ikke ganske faa Millioner Kultur om Aaret, men jeg tror ikke, at Kulturen bliver særlig forbedret derved.

I Anledning af det, jeg har sagt her, og for øvrigt ogsaa lidt i Anledning af nogle Ubehageligheder, som den højtærede Minister forsøgte at sige til mig i Gaar, vil jeg sige: Jeg tror ikke, at den højtærede Minister ønsker, at Statsbanernes Tarv ikke skulde fremmes, men selv en Minister, ja, selv om han hører til „Det sidste Hold af Mænd“, kan dog gaa hen og tage fejl og regne fejl, og det mener jeg, at den højtærede Minister har gjort ved ikke at ville forhøje Taksterne noget før. Vi skulde have Krig i Europa i 3 Aar, inden den højtærede Minister kom til den Erkendelse, at det kunde lade sig gøre at forhøje Taksterne, og formodentlig vil der gaa en Tid, inden man vil forsøge at faa en bedre Balance paa Statsbanerne. Om det er af Hensyn til Kulturen, eller det er af demokratiske Hensyn, det ved jeg ikke, men lige galt og lige upraktisk synes jeg, det er. Naar vi fra Udvalget har spurgt og spørger Ministeren, er det, fordi vi ønsker at faa Oplysninger, og jeg mener, at det er først og fremmest, fordi vi ønsker Oplysninger. Men selvfølgelig kan det ikke undgaas, at vi af det oplyste maaske finder Anledning til at øve Kritik, og det mener jeg dog, vi maa have Lov til. Det vil da heller ikke komme saa vidt, at en Rigsdagsmand ikke maa kritisere en radikal Minister, om end maaske en radikal Rigsdagsmand ikke saa godt kan gøre det. Den højtærede Ministers Spørgsmaal i Gaar om, hvorfor Jernbaneraadet havde stillet Spørgsmaal, om det var for at kritisere ham, forbavser mig egentlig højlig. Kan den højtærede Minister ikke taale Kritik, eller er det kun Jernbaneraadets Kritik, han ikke kan taale? Jeg kunde tilføje en lille Bemærkning: At den højtærede Minister stadig søger at sætte sig i Modsætningsforhold til de Mænd, som han skal